

Library
copy

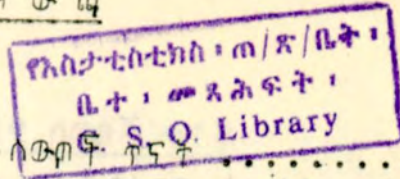
በኢትዮጵያ ሕዝባዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
የሚከተለው ስታቲስቲክስ ባለሥልጣን

በድርጅት ላይ የደረሱ ዲሞክራሲያዊ
ለውጦች ጥናት - 1980 ዓ.ም

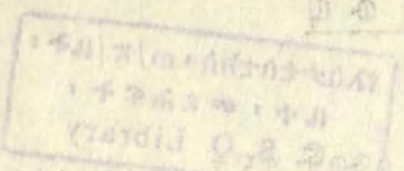
የመረጃ ስብሰባዎች መመሪያ

እደስ እበገ
የካቲት 1980 ዓ.ም

316-3
ETH
MAN

በድርቅ ሰቢያ ዓደረሱ ዳዎግራፊያዊ ለውጦች ጥናት	1
በድርቅ ሰቢያ ዓደረሱ ዳዎግራፊያዊ ለውጦችና የሠራሪዎች አስተሳሰብ ጥናት መጠይቅ አዎሳክ መሪያ	
ዓመድ 1 — ኮፍለ ሀገር	2
ዓመድ 2 — አውራጃ	2
ዓመድ 3 — ወረዳ	2
ዓመድ 4 — መደበኛ/መለከተኛ/ሰነድ	2
ዓመድ 5 — ሠራሪ አካባቢ/ገበረ ማህበር	2
ዓመድ 6 — የመርጫ ተራ ቁጥር	2
ዓመድ 7 — የቤተሰብ ተከታታይ ተራ ቁጥር	3
ዓመድ 8 — ተራ ቁጥር	3
ዓመድ 9 — የቤተሰብ መደበኛ አባላት ሙሉ ስም	3
ዓመድ 10 — ዝምድና	5
ዓመድ 11 — ጾታ	5
ዓመድ 12 — ዕድሜ	5
ዓመድ 13 — ብሄረሰብ	6
ዓመድ 14 — የገቢ ሁኔታ	6
ዓመድ 15 — የገቢ ጥያቄ	7
ዓመድ 16-17 — ወደ ሠራሪው ከመመዘኛው በፊት የት ይኖሩ ነበር?	7
ዓመድ 18 — የቀዳሞው ሠራዊት ዓይነት ምን ነበር?	8
ዓመድ 19 — የአሁኑ ሠራዊት ዓይነት ምን ይደካው?	8
ዓመድ 20 — የቀዳሞው ሠራዊት ከአሁኑ ጋር ሲያስተያየት የትኛውን ይመርጣሉ?	8
ዓመድ 21-22 — ድርቅ ሲጀመር ቤተሰቡ ውስጥ የነበሩ አባላት ብዛት	9
ዓመድ 23-24 — በድርቅ ምክንያት የሞቱ አባላት ብዛት	9
ዓመድ 25-29 — ድርቅ ሲጀመር ከቤተሰብ ኃላፊው ጋር በአንድ ቤተሰብ ውስጥ ይኖሩ የነበሩ አባላት ዝርዝር	10
ዓመድ 25 — ድርቅ ሲጀመር ኃላፊው ይኖርበት የነበረው ቤተሰብ አባላት ሙሉ ስም	10

9መደብ 26— ከአሁኑ ዓቢተብብ ኃላፊ ጋር የነበረቸው ዘመድና 11

9መደብ 27— የቀዳሞ አባላት ስታ 11

9መደብ 28— ድርቆ ሊጀመር ሲል የቀዳሞ አባላት የነበረቸው ዕድሜ 11

9መደብ 29— የቀዳሞ አባል የነበሩት በድርቆ መኮንንናት መተዋል? 12

9መደብ 30— ከቤተሰቦቻቸው አባላት መሰከል የከበሉ አባል ይገኛል? ለሰብዛቱን ጥቅስ / 12

9መደብ 31— ወደ ሠፈራው ከመመጣት በፊት የነበረው ቤተሰብ በጥን ሁኔታ ላይ ይገኛል? 13

9መደብ 32— በኦርቦ ገመት ስነ-ምግባር ለግብርና ግብርና ወዘተ / ሠፈራው ይሻሻል ወይስ የድሮው ሥፍራ 13

9መደብ 33— ለወደፊት በሠፈራ መቀየት ይመርጣሉ ወይስ መመለስ? 13

9መደብ 34— ወደ ቀዳሞ ሥፍራ መመለስ የሚፈልጉ ከሆነ መኮንንናት መንደራት? 14

ዋና ዋና የሚታወቁ ታሪካዊ ድርጊቶች የተፈጸሙበት ዘመን 15

የትግራይና የወሎ ኮፍለሀገራት አውራጃ፣ ወረዳና ከተማ ዘርዘር 17

በድርቅ ሰቢያ ዓደረቡ ዲሞክራሲያዊ ለውጦች ጥናት

ይህ ጥናት በከፋ፣ በኢሉባቦር፣ በወሰን፣ በጉራጌና በጉንደር የሠፈራ አካባቢዎች በሰገሰጋ ሠፍረው ከሚገኙ ቤተሰቦች ውስጥ በናሙና በተመረጡ ቤተሰቦች መሰከል በድርቅ ወቅት ምን ያህል ሰው እንደሞተባቸውና ስለ ሠፈራው ያላቸውን አስተያየት እንዲያመለክት የታቀደ ነው። በዚህ ጥናት የሚሰበሰቡት መረጃዎች የመልሰ ሰጭዎችን ከፍተኛ ትኩረት የሚጠይቁ ናቸው። ምክንያቱም መጠይቅ ከዚህ በፊት ሠፈራዎች የደረሰባቸውን የዘመዶቻቸውን በሞት መለዳት የሚያስታውሳቸው በመሆኑና በተጨማሪም ስለ ሠፈራው ያላቸውን አስተሳሰብ የሚያመለክት በመሆኑ ነው። ስለዚህ ትኩረት ለሚገኙት ስፍ ያለ የመገባባት መገፈስ በመልሰ ሰጭዎች ለሚሰጡ ጥረት መደረግ ይኖርበታል። በጥናቱ የሚሰበሰቡ መረጃዎች፣ ለጠቅላላው የቤተሰብ አባላት ስም፣ ዘመድ፣ ጾታና ብሔረሰብ ሲሆኑ ዕድሜያቸው አሥር ዓመትና በላይ ለሆናቸው ደግሞ የጋብቻ ሁኔታ፣ የጋብቻ ታሪክ፣ ከዓት መጥተው እንደሰፈሩ በድርቅ ምክንያት ያዉቸውን የቤተሰቦቻቸውን አባላት ብዛት እና የሥራ ሁኔታ ሲሆኑ ከቤተሰብ ኃላፊዎች ደግሞ ከሠፈራ የከበሉ አባላት ካሉ ብዛታቸውን፣ የቀዳሚው ቤተሰባቸው በሙሉ ሁኔታ እንደሚገኙ፣ ሠፈራውን ከድሮው ሥፍራቸው ጋር በማስተያየት የትኛው እንደሚሻል ያላቸውን አስተሳሰብና ለወደፊቱ በሠፈራው ለመቆየት ያላቸው አስተያየት ናቸው። በተጨማሪም የቤተሰብ ኃላፊዎች ድርቅ ሲጀመር ይኖሩበት የነበረው ቤተሰብ አባላት የነበሩት በዘርዘር ጾታና ዕድሜያቸው አየተለየ ተመዝግበው በድርቅ ምክንያት ሞተው እንደሆነ ይጠየቅላቸዋል።

በድርቅ ሰብያ ዓደረሱ ዳዎገራፊያዊ ለውጦችና የሠሩሪያዎች

አስተሳሰብ ጥናት መጠይቅ አዎሳል መመሪያ

ዓመድ 1 - ክፍለ ሀገር

ጥናቱ የጫካ ሄይብት ክፍለ ሀገር ስም በተሰጠው ክፍት ቦታ ይመዘገባል።

ዓመድ 2 - አውራጃ

: ጥናቱ የጫካ ሄይብት አውራጃ ስም በተሰጠው ክፍት ቦታ ይመዘገባል።

ዓመድ 3 - ወረዳ

ጥናቱ የጫካ ሄይብት ወረዳ ስም በተሰጠው ክፍት ቦታ ይመዘገባል።

ዓመድ 4 - መደበኛ / ስግሰጋ

ጥናቱ የጫካ ሄይብት በሠፈራ አካባቢ ከሆነ ክፍ 1 ቢመዘገብ ስግሰጋ በተካሄደባቸው ገበረ ማሕበራት የጫካ ሄይብት ከሆነ ደግሞ ክፍ 2 ይመዘገባል።

ክፍ 1 - መደበኛ

ክፍ 2 - ስግሰጋ

ዓመድ 5 - ሠፈራ አካባቢ / ገበረ ማሕበር

ጥናቱ የጫካ ሄይብት በሠፈራ አካባቢ ከሆነ የሠፈራ አካባቢው ስም ይመዘገባል። ጥናቱ የጫካ ናወነው በገበረ ማሕበር ውስጥ ከሆነ ደግሞ የገበረ ማሕበሩ ስም ይመዘገባል።

ዓመድ 6 - የምርጫ ተራ ቁጥር

ቤተሰቡ የተመረጠበት የምርጫ ተራ ቁጥር በካርድ ዓመድ 14-15 ላይ ይመዘገባል።

ግምጃ 7 - የቤተሰብ ተከታታይ ተራ ቁጥር

የቤተሰብ ተራ ቁጥር ከሕዝብ ቁጠራው መጠይቅ /ግምጃ 13 / ወደዚህ ግምጃ ይወራረታል።

ግምጃ 8 - ተራ ቁጥር

የቤተሰብ አባላት ተራ ቁጥር ከ01 እስከ 10 ድረስ ተመዝግቧል።
የቤተሰብ አባላት ከአሥር በላይ ከሆኑ ደገም የሚከተለውን ገጽ
በመጠቀም 01 የነበረውን ወደ 11፣ 02 የነበረውን ወደ 12
በመለወጥ መጠይቅ ይዋሰናል። የቤተሰብ አባላት ከአሥር በላይ
በሚሆኑት ወቅት በመጀመሪያው ገጽ ገርጌ ላይ "ይቀጥላል" የሚል
ጽሑፍ በጉልህ የሚጻፍ ሲሆን በሁለተኛው ገጽ ጫፍ ላይ ደገም
"የቀጠለ" የሚል ቃል መጻፍ ይኖርበታል።

ግምጃ 9 - የቤተሰብ መደበኛ አባላት ሙሉ ስም

የቤተሰብ መደበኛ አባላት በጠቅላላ በዚህ ግምጃ ላይ ተዘርዘረው
ይመዘገባሉ። የቤተሰብ አባላት የሚባሉ በአንድ ቤተሰብ ውስጥ
አብረው የሚኖሩና መገባቸውን በአንድነት አብሰለው የሚመገቡ ገለሰቦች
ና ችፍ። አብዛኞቹ የቤተሰብ አባላት በሥጋ ወይም በጋብቻ የሚዛመዱ
ሲሆኑ ከቤተሰብ ጋር በአንድነት የሚኖሩና መገባቸውን የሚከራሉ ሌሎች
ገለሰቦች ባሉ፣ እነዚህም አንደ ቤተሰብ አባል ይቆራሉ። የአንድ
ቤተሰብ አባላት በአንድ ቤት ውስጥ ወይም በተቀራረቡ ቤቶች ውስጥ
ሲኖሩ ይችላሉ። እንደዚህም በአንድ ቤት ውስጥ በአብዛኛው አንድ
ቤተሰብ ሲኖር አንዳንድ ገዜ ከአንድ በላይ የሆኑ ቤተሰቦች በደባልነት
ሲኖሩ ይችላሉ። ደባል የሆኑ ቤተሰቦች በሚያጋጥሙት ወቅት የተመረጠው
ቤተሰብ አባላት ብቻ ይመዘገባሉ።

መደበኛ የቤተሰብ አባላት የሚባሉት በመዘገባው ወቅት ከቤተሰብ
ጋር የሚገኙ አባላትና በተለያዩ መኮንንያቸው ለመሰባሰብ ዘመድ ለመጠየቅ፣
ለሕክምና፣ ለገበያ፣ ወዘተ. / ለጥቂት ገዜ ከቤተሰብ የተለዩትን
ያጠቃልላል። የቤተሰብ አባል የነበሩና ከቤተሰብ ከተለዩ ከሰዓት

ሠዳሳ ወራት በላይ የሆኑ ገለበጦች ገን ስቤተሰቡ አባልነት አይመዘገቡም።
በዚህም አንጻር በአንገድነት ወደ ቤተሰቡ የመጡ ገለበጦች በቤተሰብ
አባልነት አይመዘገቡም። ነገር ገን ወደ ቤተሰቡ የመጡት በቋሚነት
ለመቶዓት ወይም ከስድስት ወር በላይ ለመቶዓት ከሆነ ኣንደ ቤተሰብ
አባል ይቆጠራሉ።

ከአንድ በላይ ሚስቶች ያሉት ቤተሰብ በሚያጋጥሙበት ወቅት
ባልዓውና ሚስቶቹ ከልጆቻቸው ጋር በአንድ ቤት ውስጥ ኣዳኛ
መገባቸውን በአንድነት አብሰለው የሚመገቡ ከሆኑ ኣንደ አንድ ቤተሰብ
ይቆጠራሉ። ነገር ገን ሚስቶቹ መገባቸውን ለዓብቻቸው አብሰለው
የሚመገቡ በሚሆንበት ወቅት ኣንደተለያዩ ቤተሰቦች ይቆጠራሉ።
በዚህን ወቅት ባልዓው አብዛኛውን ወቅት ከሚያሳልፍበት ቤት ውስጥ
ኣንደ አባል ይቆጠራል።

የቤተሰቡ አባላት በሚመዘገቡበት ወቅት የቤተሰብ ኃላፊው በመጀ
መሪያው መስመር መመዘገብ ይኖርበታል። ስለዚህ ለኃላፊው የሚሰጠው
ቤት 1' በተራ ቁጥር 01 ትይዩ ተመዘገብ ይገኛል። የቤተሰብ ኃላፊ
የሚባለው ከቤተሰቡ አባላት መሃከል ቤተሰቡን ይመራል። ወይም ያስተዳድራል
ተባሎ የሚታመንበት አባል ነው። የቤተሰቡ አባላት አመዘጋገብ ቅደም
ተከተል ሁልገዜ በተመሳሳይ መልክ የሚከናወን ሲሆን አባላት ሳይመዘገቡ
ኣንዳይዘነጉ ይረዳል። የአመዘጋገቡ ቅደም ተከተልም በሚከተለው መልክ
ሲሆን ይቻላል።

- 1 - ኃላፊ
- 2 - የኃላፊው /የኃላፊዋ/ ባለቤት
- 3 - ወላጆች
- 4 - ያገቡ ልጆች
- 5 - ግሉግሉ ልጆች /ጠዕኖች/ ቅደም ተከተል
- 6 - ሌሎች ዘመዶች
- 7 - የቤት ውስጥ ሠራተኞችና ሌሎች ዘመድና የሌላቸው

ጥምድ 10 - ዝምድና

የቤተሰቡ አባላት በጠቅላላ ከቤተሰቡ ኃላፊ ጋር ያሳቸው ዝምድና ተጠይቆ በዚህ ጥምድ ውስጥ በተሰጡት ኮዶች አጣካይነት ይመዘገባል፡፡

ኮድ 1 - ኃላፊ /ጠጠይቅ ላይ የተሞላ /

ኮድ 2 - ባል /ሚስት

ኮድ 3 - ልጅ

የኃላፊው ወይም የኃላፊው ባለቤት ወይም የሁለቱ ልጆች ወይም የጣደት ልጆች

ኮድ 4 - ወንድም /አሀት

የኃላፊው ወይም የኃላፊው ባለቤት ወንድም ወይም አሀት

ኮድ 5 - አባት /አናት

የኃላፊው ወይም የኃላፊው ባለቤት አባት ወይም አናት

ኮድ 6 - ሌላ ዘመድ

ኮድ 7 - ዘመድ ያልሆኑ

ጥምድ 11 - ቶታ

የቤተሰቡን አባላት ቶታ በመጠየቅ ከታች በተዘረዘሩት ኮዶች አጣካይነት መልሱ ይመዘገባል፡፡

ኮድ 1 - ወንድ

ኮድ 2 - ሴት

ጥምድ 12 - ዕድሜ

የቤተሰቡ አባላት ከተወለዱ ጀምሮ ጥናቱ አሰካተካሂደበት ቀን ድረስ ስንት ዓመት አገደኛሩ ተጠይቆ መልሱ በካርድ ጥምድ 22 - 23 ይመዘገባል፡፡

ዕድሜ የሚመዘገበው በጠረጴዳት ሙሉ ዓመት ወይም ባከበሩት የልደት ቀን ብዛት መሆን አለበት፡፡ ለመባሌ አርባ ዓመት ከአንድ ወር የሆነው ወይም አርባ ዓመት ከአሥራ አንድ ወር የሆነው አባል የሚመዘገቡት ዕድሜ 40 ብቻ መሆን አለበት፡፡

ዕድሜ የሚመዘገበው በሁለት አሃዞች ሲሆን ዕድሜአቸው 97 ዓመትና በላይ ለሆኑት የቤተሰብ ኃላፊዎች "97" ይመዘገባሉ፡፡

የቤተሰቡን አባላት ዕድሜ በትኩረት ማግኘት ለጥናቱ ትልቅ
 ጠቀሜታ ስለሚኖረው ምንም እንኳን አንዳንድ ዕድሜአቸውን በትኩረት
 የሚያውቁ አባላት ቢያጋጥሙ የተለያዩ የዕድሜ ማግኛ ዘዴዎችን
 በመጠቀም ትኩረት ለማግኘት ያስፈልጋል። ትኩረት
 ዕድሜን የማግኛ አንዱ ዘዴ ዕድሜአቸውን በትኩረት ከሚያውቁ የቤተሰቡ
 አባላት ዕድሜ በመነሳት የሌሎቹን መገመት ይሆናል። ለምሳሌ ኃሳፊው
 ልጃቸውን በወለዱ ጊዜ የነበራቸው ዕድሜ ከታወቀና በተጨማሪም የመጀመሪያ
 ልጃቸው ዕድሜ ከታወቀ አሁን ያሳቸውን ዕድሜ ማሰባት ይቻላል።
 በተጨማሪ ጋብቻ በፈጸሙበት ጊዜ የነበራቸው ዕድሜ እና ምን ያህል
 ዓመት በጋብቻ እንዳሳለፉ ከታወቀ አሁን ያሳቸውን ዕድሜ መወቅ ይቻላል።
 በተጨማሪም ዕድሜአቸውን ከአንዳንድ ያለፉና የሚታወቁ ድርጊቶች ጋር
 በማነጻጸር መናገር ይቻላል። እነዚህ ድርጊቶች ከተፈጸሙ
 ስንት ዓመት እንዳለፉ ማወቅ የአባሉን ዕድሜ ለማወቅ ይረዳል።
 በዚህ መመሪያ መጨረሻ ገጾች ላይም ለዚህ እንዲያገለግል አንዳንድ
 ታሪካዊ ድርጊቶች የተፈጸሙበትን ወቅት የሚገልጽ መረጃ ተዘርዘሮ
 ቀርቧል። ብዙ ገለሰቦች ዕድሜአቸውን በዜሮ ወይም በአመስት
 በሚያልቁ አሃዞች መናገር ስለሚቀሰቸው ወይም ስለሚወጡ እንደዚህ ያለ
 ሁኔታ ቢያጋጥሙ ትኩረት ዕድሜአቸውን ለማወቅ ተገቢውን ጥረት ማድረግ
 ያስፈልጋል።

ዓመድ 13 - ብሄረሰብ

እያንዳንዱ የቤተሰብ አባል ብሄረሰቡ ተጠይቆ በዓመቱ በተሰጠው
 ክፍት ቦታ ላይ ይመዘገባል። የብሄረሰቡ ኮድ የሚሞላው በዋናው
 መሥሪያ ቤት ስለሆነ ከጋራ ዓመድ 22 - 23 ባይ መተው ይኖርባቸዋል።
 ከሁለት ከተለያዩ ብሄረሰቦች ለሚወለዱ ገለሰቦች፣ ገለሰቦቹ ወይም
 ወላጆቻቸው በሚገልጹት መሠረት የአንደኛው ብሄረሰብ ስም ይመዘገባቸዋል።

ዓመድ 14 - የጋብቻ ሁኔታ

ዕድሜአቸው አሥርና ከአሥር ዓመት በላይ የሆኑ የቤተሰብ
 አባላት የጋብቻ ሁኔታቸው ተጠይቆ ከታች በተሰጡት ኮዶች አማካኝነት
 በከጋራ ዓመድ 26 ትኩረት ለማግኘት ይመዘገባል። ጋብቻ ተብሎ
 የሚወሰደው በጠቅላይ ሆነ በባህሳዊ መንገድ አንድ ወንድና አንድ ሴት
 ባልና ሚስት ሆነው አንድ ላይ የሚኖሩበት ሁኔታ ሁሉ ነው።

የጋብቻውን ሁኔታ ለመመልከት ከዚህ በታች የተመለከቱት የጋብቻ ዓይነቶችና ክፍቶች ተሰጥተዋል፡፡

- ክፍ 1 - ፈጽሞ ያሳገቡ
- ክፍ 2 - በትጻር የሚገኙ
- ክፍ 3 - የሞቱባቸው ባላቸው ወይም ሚስታቸው የሞቱባቸውና ከዚያ ወዲህ ያሳገቡ
- ክፍ 4 - የተፈቱ ከባላቸው ወይም ከሚስታቸው ጋር የተፈቱና ከዚያ ወዲህ ያሳገቡ

ዓመቱ 15 - የጋብቻ ተሪኮ

ዕድሜአቸው አሥር ዓመትና ከዚያ በላይ የሆኑት አባላት ወደ ሠፈራው ከመጡ ወዲህ ስንት ገዢ አንዳገቡ ተጠይቀው መጽዮት በሚከተሉት ክፍቶች አማካይነት ይመዘገባል፡፡

- ክፍ 1 - ፈጽሞ ያሳገቡ
- ክፍ 2 - ከሠፈራ በፊት ካገቡአቸው ባለቤታቸው ጋር የሚገኙ
- ክፍ 3 - ሠፈራ ከመጡ ወዲህ አንዱ ያገቡ
- ክፍ 4 - ሠፈራ ከመጡ ወዲህ ሁለቱ ያገቡ
- ክፍ 5 - ሠፈራ ከመጡ ወዲህ ሦስቱ ያገቡ
- ክፍ 6 - ሠፈራ ከመጡ ወዲህ አራቱ ያገቡ
- ክፍ 7 - ሠፈራ ከመጡ ወዲህ ከአራት ገዢ በላይ ያገቡ

ዓመቱ 16 - 17 - ወደ ሠፈራው ከመምጣትዎ በፊት የት ይኖሩ ነበር?

ዕድሜአቸው አሥር ዓመትና ከዚያ በላይ የሆኑት የቤተሰብ አባላት ወደ ሠፈራ አካባቢው ከመምጣታቸው በፊት ይኖሩበት የነበረው ሥፍራ የሚገኝበት ክፍለ ሀገርና አውራጃ ስም በተሰጡት ክፍት በታችኛው ይመዘገባል፡፡

የመጡበትን አካባቢ የሚገኝበትን አውራጃና ክፍለ ሀገር ስም የሚያውቁ ገለሰቦች ካጋጠሙ ለማወቅ ይረዳ ዘንድ የወሎንና የትገራይን ክፍለ ሀገራትን አውራጃ እና ወረዳ የሚያመለክት መረጃ ከዚህ መመሪያ ጋር ተያይዞ ቀርቧል፡፡

ጥያቄ 18 - የቀዳማዊ ሥራያ ሳይነት ምን ነበር?

አሥር ዓመትና በላይ የሆኑት የቤተሰብ አባላት ወደ ሠፈራው ከመምጣታቸው በፊት ሥራ አገልግሎታቸው ወይም አገልግሎታቸው ተጠይቀው ሥራ የነበራቸው በጠቅላላ አብዛኛውን ገዜ ሥራቸው ምን ማድረግ አገልግሎት ተጠይቀው መልሱ በጥቅምት ስደቶች አማካኝነት ይመዘገባል።

- ስድ 01 - ሥራ ያልነበራቸው
- ስድ 02 - ገበረ፣ ከብት አርቢ
- ስድ 03 - ቅጥር ገበረ፣ ኣረኛ
- ስድ 04 - ጠሳ፣ አረቄ ቸርቻሪ
- ስድ 05 - ነጋዴ ጠጠሳና አረቄ ንግድ ሌላ /
- ስድ 06 - ሸጫ፣ ፈታይ
- ስድ 07 - ሸክሳ ሠሪ
- ስድ 08 - የጥቃቄ
- ስድ 09 - የሰፊድ፣ የቅርጫት ወይም የሌሎች ምርቶች አምራች
- ስድ 10 - የጉልበት ወይም የሌሎች አገልግሎቶች ሥራ ሠራተኛ
- ስድ 11 - ሌሎች

ጥያቄ 19 - የአሁኑ ሥራያ ሳይነት ምንድነው?

አሥር ዓመትና በላይ የሆኑት አባላት በአሁኑ ገዜ ሥራ አገልግሎታቸው ወይም ሥራ አገልግሎታቸው ተጠይቀው፣ ሥራ ያላቸው ሁሉ ሥራቸው ምን ማድረግ አገልግሎት ተጠይቀው መልሱ ከላይ በተጠቀሱት ስደቶች አማካኝነት ይመዘገባል።

ጥያቄ 20 - የቀዳማዊ ሥራያን ከአሁኑ ጋር ሲያስተያየት የትኛውን ይመርጣሉ?

ወደ ሠፈራው ከመጡ በኋላ የያዙትን ሥራ ቀዳማ ይሠሩት ከነበረው ጋር በማስተያየት የትኛውን የተሻለ ነው ብለው አገልግሎት አስተያየታቸውን ተጠይቀው መልሱ በጥቅምት ስደቶች አማካኝነት ይመዘገባል።

- ስድ 1 - አይመለከትም
- ስድ 2 - በአሁኑ ገዜ ወይም በፊት ሰራተኛው ወቅት ሥራ ሰላሳ ነበራቸው ለማስተያየት አይቻልም።
- ስድ 3 - የቀዳማውን
- ስድ 4 - ለዓኑን የለውም

ጥምድ 21-22 - ድርቅ ሲጀመር ቤተሰቡ ውስጥ የነበሩ አባላት ብዛት

ጥምድ 23-24 - በድርቅ መከፋፈል የዋቅ አባላት ብዛት

በተመረጠው ቤተሰብ ውስጥ የሚገኙ አሥር ግዳታዎችና ከዚያ በላይ ለሆኑት የቤተሰብ አባላት ወደ ሠፈራው ከመመጣታቸው በፊት ድርቅ ሲጀመር ይኖሩበት በነበረው ቤተሰብ ውስጥ አብረው ይኖሩ የነበሩ ሰዎች ብዛት በጥምድ 21-22 ላይ ይመዘገባል። ይህ ጥያቄ የሚመለከተው ስለ ድርቅ ቤተሰብ ስለሆነ የቤተሰብ አባላትን ብዛትና ጾታ በትኩረት ለመመዘገብ አንዲቻል መልስ ሰጭዎቹ የቤተሰብ አባላትን ስም ዝርዝር በጠቅላላ አንዲያስመዘገቡ ማድረግ ያስፈልጋል። ለቤተሰብ ኃላፊው የቀደሞው ቤተሰብ አባላትን ስም፣ ከሱ ጋር የነበራቸውን ዝምድና፣ ጾታ፣ ዕድሜና በድርቅ መከፋፈል ዋቅ አንዲሆነ የሚመዘገቡበት በታከሰ ጥምድ 25-29 ስለተዘጋጀ አነዚህ ጥምዶች በቅድሚያ መዋላት ይኖርባቸዋል። የአነዚህ ጥምዶች በቅድሚያ መዋላት ለኃላፊውና ለሌሎች ከኃላፊው ጋር ድርቅ ሲጀመር አብረው ይኖሩና አሁንም አብረው ለሚገኙ የቤተሰብ አባላት ጥምድ 21-24 መረጃዎች በትኩረት አንዲመዘገቡ ያገዛል። ይህም መረጃ ለቤተሰብ ኃላፊው ከተመዘገበው ጋር ተመሳሳይ ይሆናል። መረጃው ተመሳሳይ ቢሆንም ለነዚህ አባላት በድጋሚ መመዘገብ ይኖርበታል። ከቤተሰብ ኃላፊው ጋር ድርቅ ሲጀመር አብረው ይኖሩ ላልነበሩ ገለሰቦች ገን ቀደም በጭናረሰቱ ለተጠራው ቤተሰብ አባላት ስምና ጾታ የሚያሳይ ዝርዝር መመዘገብ ይኖርበታል። ለዚህም አንዲያገለግል ከጥምድ 30-34 ሥር የሚገኘው ሥፍራ ባይተካታል። ከዚህም ሥም ዝርዝር በመጀመሪያ ተራ ቁጥር የአሁኑ የቤተሰብ አባል የሚመዘገብ ሲሆን አንዳንድ የቀደሞው ቤተሰብ አባል በድርቅ መከፋፈል ዋቅ አንዲሆነ ተጠይቆ መልሱ አንድ ከሆነ በስሙ ትይዩ ስም "1" ሲመዘገብ በድርቅ መከፋፈል ያልዋተ ከሆነ ስም "2" ይመዘገባል። የሚመዘገበው መረጃ ገን ከቀደሞው ቤተሰብ ውስጥ የአሁኑን የቤተሰብ አባል ጠመር ስንት ወገዶችና ስንት ሴቶች አንዲነበሩ /ጥምድ 21-22 / እና ከነዚህ መሃከል ስንቶቹ በድርቅ መከፋፈል ዋቅ አንዲዋቅ ነው /ጥምድ 23-24 / ፡፡ መልስ ሰጭዎቹ ዘጠኝ መዘገቡት በሁለት አሃዞች ስለሆነ ሁለት ወገዶችና ስንት ሴቶች ቤተሰቡ ከነበሩት የሚመዘገበው "02" እና "03" ይሆናል።

በነዚህ ዓመቶች ላይ መረጃ የሚሰጠውን ሰው ለሰው አሰሪ
ወይንም ከዚያ በላይ የሆኑት የቤተሰብ አባላት በጠቅላላ ናቸው።
አንዳንድ የቤተሰብ አባላት ወደ ሠራራ በአንድነት የመጡ ስለሆነ ቀደም
ይኖሩበት የነበረው ቤተሰብ አንድ ለሆነ ይችላል። በዚህም ጊዜ
ለነዚህ አባላት መልሱ አየተደጋገመ ይመዘገባቸዋል።

ዓመቱ 25-29 ድርቅ ሲጀመር ከቤተሰብ ኃላፊው ጋር በአንድ ቤተሰብ ውስጥ ይኖሩ
የነበሩ አባላት ዝርዝር

በነዚህ ዓመቶች ውስጥ ከተረጋገጠው ቤተሰብ ኃላፊ ጋር ቀደም
ይኖርበት በነበረው ሠፍራ ድርቅ ሲጀመር ሲል አብረውት ይኖሩ የነበሩ
አባላት በዝርዝር ይመዘገባሉ። በተጨማሪም አነዚህ ግለሰቦች በድርቅ
መከንያት ሞተው አንደሆነ ተጠይቆ መልሱ ይመዘገባቸዋል። አነዚህ
ዓመቶች ላይ ከሚመዘገቡ መረጃዎቻቸው ከቤተሰቡ ኃላፊ ጋር በአንድ
ቤተሰብ ውስጥ የነበሩ አባላት ብዛትና በድርቅ መከንያት ስንት
አንደኞቹ የሚገልጽ መረጃ ይገኛል። ይህም መረጃ የሚመዘገበው
በዓመቱ 21-22 እና ዓመቱ 23-24 ስለሆነ ዓመቱ 25-29
ቀደም መዋሰን ይኖርበታል።

ዓመቱ 25-29 ላይ የሚመዘገቡ መረጃ የቤተሰብ ኃላፊውን
የቀደምት ቤተሰብ በተመለከተ ስለሆነ ከቤተሰብ ኃላፊው ጋር
አብረው በአንድ ቤተሰብ ይኖሩ ለነበሩ የቤተሰብ አባላትም ይህ
መረጃ ያገለግላል። ከቤተሰብ ኃላፊው ጋር በአንድነት ይኖሩ
ላልነበሩ አባላት ገን ተመሳሳይ የሆነ መረጃ ከዓመቱ 30-34
ሠር በሚገኘው ክፍት ቦታ ላይ ይመዘገባል።

ዓመቱ 25 - ድርቅ ሲጀመር ኃላፊው ይኖርበት የነበረው ቤተሰብ አባላት ሙሉ ስም

የቤተሰቡ ኃላፊ ድርቅ ሲጀመር ይኖርበት የነበረውን ቤተሰብ
በጣስታወስ የአባላቱን ስም በዝርዝር በዚህ ዓመቱ ላይ ያስመዘገባል።
የቤተሰብ አባላት የነበሩትን ሁሉ ጣስታወስ ጊዜ የሚፈጅ ጉዳይ
ስለሆነ ይህ ዓመቱ በጣም ጠቅላላ ወቅት መልስ ሰጭ ረጋ ብሎ አንዲ
ያስብ ጊዜ መስጠት አስፈላጊ ይሆናል።

የቤተሰቡ አባላት አመዘገብ በዓመድ 9 ላይ በተገለጸው መሠረት ሲሆን የተረፈው ቤተሰብ ኃላፊ በዓመድ 9 ላይ በመጀመሪያው መስመር ላይ ኣንደተመዘገበ ሁሉ በዚህም ዓመድ ላይ በመጀመሪያው መስመር ላይ መመዘገብ ይኖርበታል።

ዓመድ 26 - ከአሁኑ የቤተሰብ ኃላፊ ጋር የነበራቸው ዘመድና

በዓመድ 25 ላይ ተዘርዘረው የቀረቡ ገለሰቦች ሁሉ ከአሁኑ የቤተሰብ ኃላፊ ጋር የነበራቸው ዘመድና ግን ኣንደነበረ በመጠየቅ መልሱ በጫካተሉት ኮዶች አጣካይነት ይመዘገባል።

- ኮድ 1 - የአሁኑ ኃላፊ ጠይቀ ላይ የተቀሰ /
- ኮድ 2 - ባል ሊሰጥ
- ኮድ 3 - ልጅ
- ኮድ 4 - ወንድም ለሁኑ
- ኮድ 5 - አባት ለሁኑ
- ኮድ 6 - ሌላ ዘመድ
- ኮድ 7 - ዘመድ ያልሆኑ

ዓመድ 27 - የቀዳማ አባላት ጾታ

በዓመድ 25 ላይ ሰጣቸው የተዘረዘረው የቀዳማው ቤተሰብ አባላት ጾታ ተጠይቆ መልሱ በጫካተሉት ኮዶች አጣካይነት ይመዘገባል።

- ኮድ 1 - ወንድ
- ኮድ 2 - ሴት

ዓመድ 28 - ድርቀ ሊጀምር ሲላ የቀዳማ አባላት የነበራቸው ዕድሜ

በዓመድ 25 ላይ የተዘረዘሩት የቀዳማ አባላት ድርቀ ሊጀምር ሲላ የነበራቸው ዕድሜ ተጠይቆ መልሱ በዚህ ዓመድ ላይ ይመዘገባል። ዕድሜ የሚመለከት በሙሉ ዓመት ሲሆን ለዓመድ 12 በተሰጠው ማብራሪያ መሠረት ይሆናል። በዚህም መሠረት 97 ዓመትና ከዚያ በላይ የነበራቸው ገለሰቦች ሁሉ 97 ይመዘገባሉቸዋል ማለት ነው።

ይህ ዓመድ በሚመለከት ወቅት መታወስ የሚገባው ነገር ዕድሜ የሚመዘገበው የአሁኑ ወቅት ሳይሆን ድርቀ ሊጀምር ሲላ የነበረው መሆኑ ነው።

ጥያቄ 29 - የቀዳማ አባላት የነበሩት በድርቅ መከፈት ማድረግ?

በጥያቄ 25 ላይ ስሜቸው የተገለጸው ገለበጠ በድርቅ መከፈት ማድረግ ለተጠቃሚው ተጠቃሚው መልሱ በሚከተሉት ክፍሎች አጣካይነት ይመዘገባል።

ክፍል 1 - አገልግሎት

በድርቅ መከፈት ለምት

ክፍል 2 - የሰው

በድርቅ መከፈት ያልሞቱ

የአሁኑ የቤተሰብ ኃላፊ ስም በጥያቄ 25 ላይ በመጀመሪያው መስመር ላይ ስለሚጠቀም ጥያቄ 29 ለዚህ ገለበጠ በመጠይቅ ላይ ተሞልቶ ይገኛል።

ጥያቄ 30 - ከቤተሰቦቻችን አባላት መስከሰት የከበሰሰ አባል ይገኛል? ጣላ ብዛቱን

ጥያቄ /

በተመረጠው ቤተሰብ ውስጥ በአባላት ይኖሩ ከነበሩት ገለበጠ መስከሰት ከሠፈረው ውጪ ወይ ሌላ ሥፍራ ጠፍተው የሄዱ አባላት አገልግሎት የቤተሰብ ኃላፊው ተጠቃሚው መልሱ በሚከተሉት ክፍሎች አጣካይነት ይመዘገባል።

ክፍል 0 - የሰው

የቤተሰቡ አባላት ከነበሩት መስከሰት ጣላ የከበሰሰ አይገኝም።

ክፍል 1 - አገልግሎት

ክፍል 2 - ሁለት

ክፍል 3 - ሦስት

ክፍል 4 - አራት

ክፍል 5 - አምስት

ክፍል 6 - ስድስት

ክፍል 7 - ሰባት

ክፍል 8 - ስምንትና ከዚያ በላይ

ጥያቄ 31 - ወደ ሠፈራው ከመምጣትና በፊት የነበረው ቤተሰብ በጥን ሁኔታ

ሳይ ይገኛል?

የቤተሰብ ኃሳፊው ቀደም ይኖርበት የነበረውን ቤተሰብ ከአሁኑ ጋር በማስተያየት፣ ቤተሰቡ አብሮ ወደ ሠፈራው መጥቶ አገረሆነ ወይም ተለያይቶ የሚገኝ አገረሆነ በሚከተሉት ክፍሎች አማካኝነት መልሱ ይመዘገባል፡፡

- ክፍል 1 - ቤተሰቡ በጠቅላላ ወደ ሠፈራው መጥቶ አሁንም አገዳ ሳይ ይገኛል
- ክፍል 2 - ቤተሰቡ በጠቅላላ ወደ ሠፈራው መጥቶ በተለያዩ ቦታዎች ይገኛል
- ክፍል 3 - ቤተሰቡ በአብዛኛው ወደ ሠፈራው መጥቶ አሁንም አገዳ ሳይ ይገኛል
- ክፍል 4 - ቤተሰቡ በአብዛኛው ወደ ሠፈራው መጥቶ በተለያዩ ቦታዎች ይገኛል
- ክፍል 5 - ቤተሰቡ በጥረት ወደ ሠፈራው መጥቶ አገዳ ሳይ ይገኛል
- ክፍል 6 - ቤተሰቡ በጥረት ወደ ሠፈራው መጥቶ በተለያዩ ቦታዎች ይገኛል

ጥያቄ 32 - በአርባ ገጦች ለኑሮ ለኑሮ፣ ጤና፣ አዳር፣ ወዘተ/ ሠፈራው

ይሻሻል ወይስ የድሮው ሥፍራ?

የቤተሰቡ ኃሳፊ በአጠቃላይ ለኑሮ፣ አሁን ሰፍረው የሚገኙበትን ቦታ ቀደም ይኖሩበት የነበረበትን ቦታ በማወዳደር የትኛው አካባቢ አገዳ ሚሻሻል በሚገልጹት መሠረት መልሱ በሚከተሉት ክፍሎች አማካኝነት ይመዘገባል፡፡

- ክፍል 1 - ሠፈራ አካባቢ
- ክፍል 2 - የድሮው ሥፍራ
- ክፍል 3 - ልዩነት የለውም

ጥያቄ 33 - ለወደፊት በሠፈራ መቆየት ይመርጣሉ ወይስ መመለስ?

ለዚህ ጥያቄ የቤተሰብ ኃሳፊው የሚሰጡት መልስ በሚከተሉት ክፍሎች አማካኝነት ይመዘገባሉ፡፡

- ክፍል 1 - ሠፈራው መቆየት
- ክፍል 2 - መመለስ
- ክፍል 3 - አልወሰነም

ጥያቄ 34 - ወደ ቀደም ስፍራ መመለስ የሚፈለጉ ከሆነ ምክንያቱ ምን ይህ?

በጥያቄ 25 ለወደፊት ወደ ቀደም ስፍራችን መመለስ አንመርጣለን
በሚለት ስያ "2" የተሞላላቸው የቤተሰብ አባላት በጠቅላላ በዚህ
ጥያቄ ወደ ቀደም ስፍራ ለመመለስ የፈለጉትን ምክንያት ይጠቅሱቸዋል።
ለዚህ ጥያቄ የሚሰጡት መልስ በሚከተሉት ስድስት አጣጣሪዎች ይመዘገባል።

- ስያ 1 - ከቤተሰብ ሳለመለየት
- ስያ 2 - ከትውልድ ስፍራ ሳለመፈቅ
- ስያ 3 - የአካባቢ አለመስማማት
- ስያ 4 - የምግብ አለመስማማት
- ስያ 5 - የቀደምትን ንብረት ሳለመተው
- ስያ 6 - ድርቅ ስለተሻለጠ
- ስያ 7 - ሌላ

ስያ 1 - 1 ተባብሮ

ስያ 2 - 1 ተባብሮ

ስያ 3 - 1 ተባብሮ

ስያ 4 - 1 ተባብሮ

ስያ 5 - 1 ተባብሮ

ስያ 6 - 1 ተባብሮ

ዋና ዋና የጥቅም ገቢዎች ድርጊቶች የተፈጸሙበት ዘመን

ተራ ቁጥር	ገቢዎች ድርጊቶች	ድርጊቱ የተፈጸመበት	
		ዓ.መ	አሰከ 1980ዓ.መ ያለፈ ዓመታት
1	አጼ መኒሊክ የነገሡበት	1882	98
2	ዘዋይ የተወረረበት / ለጌታዊ አሰከ አዲስ አበባ ያለው የባህር መስመር የተዘረጋበት /	1886	94
3	ራስ መንገሻና ራስ አሱሳ ከአጣሪና ሠራዊት ጋር በኩል ስድስት ወር የገጠመበት	1887	93
4	ራስ መንገሻ በኩል ተገናኝ ስድስት ወር የገጠመበት	1887	93
5	የአዲስ ድል የተገኘበት	1888	92
6	ንጉሥ ተክለሃይማኖት ያረፈበት	1893	87
7	ልዑል ራስ መኮንን ያረፈበት	1898	82
8	አጼ መኒሊክ ያረፈበት / ለጌታዊ አሰከ የነገሡበት /	1906	74
9	ራስ ጣካኤል በወሎ፣ በትግል ወይን በጉራጃ የነገሡበት	1907	73
10	ንጉሥ ዘውዲቱ የነገሡበት ቀዳማዊ ኃይለሥላሴ አልጋወራሽ የሆኑበት	1909	71
11	የሠገሌ ጦርነት የተካሄደበት	1909	71
12	አቴጌ ጣይቱ ያረፈበት	1910	70
13	የሀዳር በሽታ የነበረበት	1911	69
14	ልጅ አዳሱ የተያዘበት	1913	67
15	የባርያ ነፃነት ደንብ የወጣበት	1916	64
16	ፊታውራሪ ሀብተጊዮርጊስ ያረፈበት	1918	62
17	አሱሳ ጣይቱ ያረፈበት	1919	61
18	ንጉሥ ዘውዲቱ ያረፈበት	1922	58
19	ራስ ጉግሣ ወሎ በጉግሣ የወጣበት	1922	58
20	ቀዳማዊ ኃይለሥላሴ የነገሡበት	1923	57
21	የወልወል ገጭት የተደረገበት	1927	53
22	የጣይቱ ጦርነት የተካሄደበት አጣሪና ወደ ኢትዮጵያ የገባችበት	1928	52

ተራ ቀጥር	ታሪካዊ ድርጊቶች	ድርጊቱ የተፈጸመበት ዓ.መ	ክስክ 1980ዓ.መ ያለፈ ዓመታት
23	የኢትዮጵያ ሰማዕታት ቀን	1929	51
24	በጅማ ገነቱ ላይ የኦርቦኖች ውጊያ የተደረገበት	1930	50
25	አንገሊዝ ኢጣልያን ከኢትዮጵያ ለማስወጣት የመጣበት	1933	47
26	ኢጣልያን ድል የተጠቀሰበት	1933	47
27	አቡነ ባስሌዎስ ሊቀ ጳጳስ የሆኑበት	1943	37
28	ኤርትራ ከኢትዮጵያ ጋር በፊደራሽን የተቀረጸበት	1943	37
29	የሸንቁጤ ረሃብ በቀዳማዊ ኃይለሥላሴ ዘመን የገባበት	1950	30
30	አገጅነሬል መንግስቱ ነዳይ የቀዳማዊ ኃይለሥላሴን መንግሥት ለመፈንቀል መከራ ያደረጉበት	1953	27
31	ኤርትራ ከኢትዮጵያ ጋር የተጥላደረገበት	1955	25
32	ኮሌራ በሸታ የገባበት	1963	17
33	የኢትዮጵያ አብዮት የፈነዳበት	1966	14
34	ቀዳማዊ ኃይለሥላሴ ከሥልጣን የወረዱበት	1967	13
35	የዕድገት በሕብረት የዕውቀትና የሥራ ዘመቻ በዓል የተከበረበት	1967	13
36	የገጠርን መረት የመንግሥት ያደረገው አዋጅ የታወጀበት	1967	13
37	የከተማ ቦታና ትርፍ ቤት የመንግሥት ያደረገው አዋጅ የታወጀበት	1967	13
38	ቀዳማዊ ኃይለሥላሴ ያረፉበት	1967	13
39	የአናት አገር ጥሪ የተደረገበት	1969	11
40	የአሠገላክ አንደኛ ገባኢ	1972	8
41	አሠገ ተመሠረተ	1977	3
42	በሕገ መንግሥት ረቂቅ ውይይት ተካሂዶ	1978 ጠኔ /	2
43	በሕገ መንግሥት ረቂቅ ላይ ድምጽ ተሰጠ	1979 ጥር /	1

ጥ ጥ ራ ይ

ጥ ጥ ራ ይ	ከተማ	ጥ ጥ ራ ይ	ከተማ
አዲስባሕር	ራማ	አገገርታ	አፍጊራ
አገሳ	ገረሁሠርናይ	አፍጊራ	ሕገጣሱ
ብዛት	ብዛት	ሕገጣሱ	ገጃት
አገትጧ	አገትጧ	ዓዕረብ	ደሳ
አድግ ስ	አድግ	ራያና አዘቦ	ሣዎረ
ሰሰጊሌ	ፈረሰማይ	መሆኔ	መርባ
አዎባሠ ነይቲ	ነባሰት	አዎባሰጌ	አደሸሆ
አህሣኦ	መርሰሀናይ	ዲዲግሣኦሳ	ዲዲግሣኦሳ
አገደባ ሳህማ	ዕድጋ ሳርቢ	ጠርጠር	ወይራውግ
አገገረሰቢ	ማይቅነጣሉ	ቦራ	ቻለና ሸቦና
ግጋጫ		አገገሳመሆኔ	ማይጠፀ
ጉሎሲዳ	ዘላክገባሳ	ተምቤን	
ዳሎሉ	ዳሎሉ	ፀፀራት	ወርቅ አዎባ
ሰብሀና በአለኦ	ዕዳጋሰሙስ	ደጋ ተምቤን	ሀገረሰሳም
ሁለት በሰሳ	ሀፀዜን	አዎበረመጣቻ	ጉያ
ጋንታአፈሸኸ	አዲገራት	ጣንጅመሳሽ	አገቤ
ሁለት አፀሳሎ		አበርገሌ	ነጋግ
ዳዕብ አዎባ	ሠንቋጣ	አኮሎ	
አደቢ	አገገሳሰቢ	ማራይ	ወቅር
በራህሌ	በራህሌ	ሰይጣይጠፀ	አገላጭ ጌ
ፀራዕ	አገሳዕ	ታቸጣይጠፀ	አዲቀር ጌ
አገገርታ		አዲት	ደብረ ገነት
ገረኦሉታ	ጸጌረዳ	ናኦዲር	ማህበረ ፀጋ
አገገርታ	መቀሌ	ዘና	ደብረ ከርቢ
ደደባና ደርጋአጀን	ኩሰ		
ሸኮት	ሸኮት		
ጉጅራት	ደቡብ		

